

Nr 373.

Av herr Franzén, angående ställande av statens skogsinnehav på Gotland till lantbruksnämndens disposition för komplettering av jordbruk.

I olika sammanhang har framhållits lämpligheten av att jordbruksfastigheter har skog i tillräcklig utsträckning. Frågan om möjligheterna till komplettering av jordbruk genom tillförande av skog är för närvarande föremål för prövning av jordbruksrationaliseringsutredningen. Från den meningsriktning, som jag representerar, har vid upprepade tillfällen understrukits önskvärdheten av att skog i statens ägo tages i utnyttjande för komplettering i sådant syfte.

Olägenheterna av att skogstillgångar inte finns i tillräcklig omfattning som komplement till jordbruket är särskilt framträdande inom vissa delar av Gotland. Jordbruket på Gotland har stora svårigheter att erhålla arbetskraft under sommarhalvåret, särskilt för säsongarbeten men även eljest. Under vinterhalvåret däremot kan jordbruket inte ens sysselsätta den numerärt obetydliga fasta arbetskraften. Under denna vinter har t. ex. genom länsarbetsnämndens försorg ett antal lantarbetare måst beredas sysselsättning på annat håll. Härav torde framgå att otillräcklig skogstillgång skapar betydande sysselsättningssvårigheter under vinterhalvåret för jordbrukets arbetare. Även innehavare av ofullständiga jordbruk har svårigheter med sysselsättning och utkomst under vinterhalvåret. De förhållanden, som jag ovan antytt, har i stor utsträckning medverkat till en omfattande utflyttning av folk från vissa jordbrukskommuner på Gotland.

Vid en undersökning av möjligheterna till en komplettering av jordbruk med skog kan för Gotlands vidkommande konstateras, att skogen i det stora hela är jämnt fördelad på brukningsenheterna. Dock finns ett omotiverat stort skogsinnehav i statens ägo. Inte mindre än 5 729 hektar eller 7 procent av öns totala skogstillgångar ligger under domänverkets förvaltning.

Från domänverket säljes virke i avverkningsposter. Några anläggningar för uppsågning eller förädling av skogsprodukter är inte bundna till statens skogsinnehav. Domänverkets skogar är för övrigt spridda och består var för sig av relativt små enheter, vilket gör skogsförvaltningen omständlig och dyrbar. Det kan knappast vara förmånligt för staten och domänverket att äga dessa skogar och betala förvaltningskostnader för desamma. Under sådana förhållanden skulle det enligt min uppfattning vara av stort värde för Gotlands näringsliv, om denna

skogsmark kunde ställas till lantbruksnämndens på Gotland förfogande för försäljning och utskiftning till jordbruk, som är i behov därav.

Den stora principfrågan om komplettering av jordbruk med skog är, såsom ovan påtalats, föremål för utredning. De speciella förhållanden, som enligt vad ovan nämnts råder i vissa delar av Gotland, motiverar att initiativ snarast möjligt tages till frågans lösning. Den föreslagna vägen, att statens skogsinnehav ställes till förfogande för komplettering av jordbruk, synes mig vara framkomlig och i alla avseenden förmånlig. Denna fråga bör snarast tagas upp till prövning, antingen genom jordbruksrationaliseringsutredningen eller, därest så befinnes lämpligt, genom särskild skyndsam utredning.

Med stöd av vad som anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsam utredning rörande möjligheterna att ställa statens skogsinnehav på Gotland till lantbruksnämndens disposition för komplettering av jordbruk, där behov därav förefinns.

Stockholm den 27 januari 1954.

Nils Franzén.
